

o jejich správnosti můžeme přesvědčiti takřka hmatem⁹⁾)

Správný je ovšem názor Hupkův: »Ne ochrana vůle stran, nýbrž ochrana hodnotných zájmů stran je vrcholnou zásadou moderního práva soukromého.« Ale tato zásada vede k závěru opačnému, než jaký z ní vyvodil p. Dr. K.: Nikoliv dlužník, nýbrž věřitel, který vyplatil valutu, musí být chráněn v důvěře v poctivost jednání a v právo jemu zřízené a jím nabyté. Důvěra v poctivost druhého kontrahenta, důvěra v nabytá práva, to jsou ty hodnotné zájmy, jež nutno chrániti. Projev vůle dlužníkovy, kterým takovouto plnou moc odvolává, je nepoctivý, nemravný a proto bezúčinný.

Že by zájem věřitelův »byl s dostatek chráněn pravoplatně povolenou a ve sporu uznanou poznámkou pořadí«, je nesprávné. Bez plné moci jest tato poznámka pro věřitele úplně bezcenná. Věřitelé nezbytvá nežli žaloba o zaplacení pohledávky a podle exekučního titulu, takto získaného, si svoji pohledávku v poznamenaném pořadí nikdy nezavtělí, nehledíc ani k tomu, že než vůbec dosáhne pravoplatného rozsudku, účinnost poznámky dávno zanikne.

A pokud šlo o řešení tohoto případu nejvyšším soudem: Nelze zajisté žádati, aby nejvyšší soud »při konkrétním řešení určitého případu rozvinul všechny právní otázky, stran kterých by souzený případ snad mohl dáti podnět k teoretickému rozjímání, jejichž řešení však rozhodnutí sporu nevyžaduje«. Ale žádati možno a nutno, aby byla dána a správně zodpověděna rozhodující právní otázka, v našem případě, v čí zájmu byla plná moc udělena a na jaké cause spočívá. To je ujasnění si pojmů, nikoliv »teoretické rozjímání«.

Tvrdí-li pan autor, že nejvyšší soud se prý nedotkl otázky, kterou má na mysli zpráva p. Dra V. S. a že »bylo by povážlivé z tohoto mlčení usuzovati, jaké stanovisko nejvyšší soud zaujme, jak asi rozhodne, bude-li mu otázka ta k rozhodnutí přímo předestřena«, — sluší podotknouti, že nejvyšší soud tuto otázku právě řešil; že však nejde o dohady, jak nejvyšší soud rozhodne, nýbrž o zjištění, co je právem; že ale právníká veřejnost má o judikatuře nejvyššího soudu zajisté lepší mínění, než aby byla na pochybách, jaké stanovisko nejvyšší soud zaujme, jak asi rozhodne, bude-li mu tato věc, ve formě snad ještě čistší, k rozhodnutí znova předložena.

*

Pan Dr. Kunze nazval můj článek velmi poučným. Nemohu tuto poklonu přijmouti; bylo by to špatným vysvědčením pro úroveň právní praxe, kdyby odborný článek měl být velmi poučný proto, že dokázal samozřejmost. Jestliže však i po provedeném důkazu tato samozřejmost jest brána v pochybnost, je viděti, že článku toho přece jen bylo třeba.

⁹⁾ V této souvislosti jest podotknouti, že poslední věta článku p. Dra K. jest nesrozumitelná. Pan Dr. V. S. jest ve své zprávě (v dodatku k právní větě rozhodnutí Rv I 719/29) nenavazuje na žádná »ostatní rozhodnutí, v nichž byly důvody k výjimce ze zásady té«, nýbrž naopak mluví o »důsledném rozhodování nejvyššího soudu« a odvolává se pouze na jedno rozhodnutí (Rv I 1155/23), jehož skutkový základ je znám, neboť byl uveřejněn ve Sb. n. s. pod čís. 3311.

Věstník Spolku čsl. kandidátů notářství.

Započítávání vojenské služby válečné. Pražská not. komora zjišťovala, že někteří kolegové uplatňují ve svých žádostech nárok na započtení celé vojenské služby válečné, že podle výnosu min. sprav. č. 21.489/29 může být přihlíženo pouze k době, kterou žadatel válečnou službou skutečně ztratil. Tak na př. jeden kandidát žádá započtení vojenské služby, která mu byla započtena do studií již na gymnasiu, jiný opět při 35 letech svého stáří a 10½ letech praxe si přihlašuje vojenskou službu cca 4½ roku, podle čehož by jinak musil být hotov s právy již ve 20 letech, což je ovšem vyloučeno. Aby tedy mohla not. komora správně podle výše cit. výnosu postupovati, upozorňuje, že může přihlížeti k uplatňované vojenské službě válečné jen tehdy a potom, pokud žadatelé prokáží příslušným průkazem, absolutoriem, vysvědčením maturitním a příp. jinými doklady, jakou dobu válkou skutečně a bez vlastního zavinění ztratili.

Adresy funkcionářů. Starosta Václav Macas, Praha XII., Jugoslávská 15. — Jednatel Dr. Miroslav Haramule, Praha II., Jindřišská 22. — Pokladník Dr. Jiří Křen, Praha XII., Jugoslávská 15. — Kondiční referent Dr. Ferdinand Vojtík, Praha XII., Francouzská 34.

Z E D N E

O reformě manželského práva přednášel v Právnické Jednotě dne 1. prosince t. r. náš šéfredaktor pan profesor Dr. Emil Svoboda. Přednáška, jako vždy, když přednáší prof. Dr. Svoboda, byla četně navštívena právníky všech odborů a zejména hojně studenty práv, u nichž, jak známo, pan profesor jest velice oblíben. Přednáška byla velice zajímavá, neboť přednášející odhalil roušku o nových právních poměrech v manželském právu podle navrhované osnovy občanského zákona, a sledována byla napjatě všemi přítomnými, kteří všeobecně pochvalovali si její důkladnost co do obsahu a elegance i co do formy. Ku přání přítomných projevil pan profesor ochotu pokračovati po novém roce v přednášce této o majetkovém právu manželském, což bude zejména pro notářský stav velice důležité a protož ku přednášce té vrátíme se později, abychom notářské kruhy na ni upozornili.

Útoky na stav notářský v poslední době se množí: tak přinesly některé krajské listy, jako »Stráž lidu«, »Posázavský kraj«, a jiné, článek o notářích, v kterém pisatel, neznalý patrně práv, tvrdí, že notářský stav jest zbytečný, že zejména v pozůstalostech znamená zatěžování obecnosti, když notáři je projednávání pozůstalosti svěřeno, i horlí pro zrušení notářského stavu. Patrně si noviny ty neuvědomily vysoké kulturní postavení notářovo a zavedení této instituce ve všech kulturních státech, v nichž dokonce působnost notářova jest daleko rozšířenější nežli u nás.

Formuláře. V poslední době vydáno bylo několik formulářů pro nesporné řízení. I upozorňujeme tímto, že po uskutečnění nového notářského řádu vydán bude zvláštní formulář notářských listin, na němž se již pracuje.

Soudní komisařství. Množí se případy, kde nově jmenovaní aktuaři osobují si právo opravovati spisy notáře jako soudního komisaře při projednání pozůstalosti předložené. Dochází při tom k bizarním usnesením, a proto žádáme všechny kolegy, aby nám každý takovýto případ ihned oznamovali, po případě aby učinili tak příslušné komoře.

Proti novému oklešťování a znesnadňování agendy notářů a advokátů konala dne 25. listopadu t. r. protestní schůzi Jednota advokátů československých v Praze za účasti zástupců stavu

notářského a referentů ministerstev spravedlnosti a financí. Ide o připravené již osnovy zákonů o finančních prokuraturách a o soudcovském příročí: prvou osnovou má být působnost fin. prokuratur rozšířena na obligatorní zastupování zemí a okresů nad to ještě vláda zmocněna, aby nařízením rozšířila tuto obligatorní působnost i na obce a jiné autonomní korporace, druhá osnova měla poskytovat soudci právo odložit výkon exekuce až o 1 rok. Referenti advokáti Dr. Lövy z Klatov a Dr. Mahler z Prahy podrobili obě osnovy zevrubné kritice a vytkli nebezpečí navrhovaných novot pro praktické právníky, advokáty i notáře, jakož i další zásah do samosprávy a jiné nevýhody pro korporace, jež obligatorním zastoupením mají být postiženy, u osnovy posléze zmíněné pak hrozící zničení veškerého důvěrného obchodu a těžké ohrožení celého našeho národního hospodářství. V debatě, jež se po obou referátech rozpředla, akcentoval pres. Dr. Čulík jménem stavu notářského neupřímnost příslušných ministerstev, jež osnovy zasahující tak hluboko do společných zájmů našich připravují za našimi zády a bez jakéhokoliv uvědomění stavovských korporací, a vděčně kvitoval solidaritu stavu advokátního se stavem notářským za společnou obranu stavovských práv. Ze stavu našeho zúčastnili se schůze ještě za spolek i pražskou not. komoru vicepres. Dr. Ponec, jednatel spolku Dr. Fr. Janatka, jednatelka odboru Praha Dr. Kozáková a starosta spolku čsl. kan. notářství V. Macas.

Přátelský večer, pořádaný našim spolkem společně s Jednotou advokátů československých a Svazem československých soudců dne 7. t. m. v sálech hotelu Palace v Praze, vydařil se skvěle. Prostorný sál byl naplněn do posledního místa, program, z něhož zvláště vynikaly klavírní přednes slečny Mahlerové a vtipné písně a výstupy solisty Národního divadla v Praze, p. Karla Hrušky, jakož i taneční čísla slečny N. Hajdašové a kabaretní pěvkyně pí. L. Theimerové, všechny přítomné dobře pobavily; po jeho vyčerpání věnovali se přítomní jednak tanci, jednak družnému hovoru a zábavě až dlouho do noci. S potěšením dlužno konstatovati, že stav náš byl zastoupen velmi čestně notáři a jich dámami i kandidáty, a s mnoha stran bylo projeveno přání, aby se podobné večírky, pro vzájemné seznámení a upevnění přátelských vztahů všech zúčastněných stavů tak významné, opakovaly častěji.

Jmenování a přeložení. Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáty notářství Dr. Ervína Hübnera notářem v Horní Blatné a Karla Riedla notářem ve Štokách. — Ministr spravedlnosti přeložil notáře Dra Jos. Reinwartha ze Žacléře do Broumova a Dra Karla Czaju v Rokytnici v Orlických Horách do Králík a jmenoval kandidáty notářství Dra Alfreda Hampla notářem v Bochově.

Knihy redakci zaslané.

Slovenský trestní zákon a zákon přestupkový se zákony vedlejšími »Uherského trestního zákona« vydání třetí, úplně přepracované a doplněné. Stran 284. Cena Kč 45.—, v celopl. vazbě Kč 57.—. Vydal J. Gusek, nakladatelství v Kroměříži. —

Když bylo druhé vydání »Uherského trestního zákona«, který v praxi byl nezbytnou příručkou, úplně rozebráno, docházely nakladatelství se všech stran žádosti o uspořádání nového vydání. Toto nové vydání, vycházející pod změněným shora uvedeným titulem, uspořádal odborník práva, platného na Slovensku a Podkarpatské Rusi, profesor trestního práva na universitě Komenského Dr. Albert Milota. Text tohoto vydání je pečlivě redigovaný. Dílo představuje nynější stav trestního zákonodárství na Slovensku a Podk. Rusi, neboť obsahuje vedle trestního a přestupkového zákoníka všechna důležitá ustanovení trestně právní, a to podle změn a doplňků zavedených pozdějšími zákony. Orientace v tomto díle je velmi snadná, neboť vedlejší zákony jsou uvedeny v časovém pořadí, což

je velmi praktické. a hledání jednotlivých předpisů je usnadněno podrobným věcným rejstříkem. Proto možno spolehlivě očekávat, že toto dílo vyhoví právě tak, ano jistě ještě lépe, než dřívější »Uherský trestní zákon«, potřebě soudců, státních zástupců, úřadů a orgánů bezpečnostní služby na Slovensku i posluchačů práv a že se stane nepostradatelnou praktickou jejich příručkou.

Trestní řád platný v zemích České a Moravsko-slezské s vedlejšími zákony. (Textové vydání.) Upravil JUDr. Josef Nožička, odborový rada v ministerstvu pro sjednocení. Stran XII a 412. Cena Kč 40.—, v celoplátěné vazbě Kč 50.—. Vydal J. Gusek v Kroměříži. — Kniha obsahuje v první řadě text trestního řádu z r. 1873. Autor, který za ministerstvo pro sjednocení se účastnil při pracích komise na osnově sjednoceného trestního řádu, upravil text po výrazové a vůbec po větší stránce v duchu této osnovy, pokud to věcně bylo možné a pokud takový postup neodporoval ani nutně přesnosti překladu. Při tom bylo hleděno ke všem změnám, které v trestním řádě nastaly před převratem i po něm až po dnešní dobu; na všech změněných místech je v poznámce uvedeno, v důsledku zákona č. 201/1928 Sb. o úpravě některých organizačních otázek v oboru soudnictví. Citací upozorňuje se také u jednotlivých paragrafů na místa, na kterých se text trestního řádu na zmíněné paragrafy odvolává. K trestnímu řádu jsou pak jako dodatky připojeny texty všech ustanovení, kterými byl trestní řád změněn nebo doplněn nebo které jsou s trestním řízením v souvislosti; jsou uvedeny v chronologickém pořadí, takže orientace je velmi snadná. Zvláštní zmínky zaslouží, že je připojen i zákon o trestním soudnictví nad mládeží s prováděcím nařízením. V této úpravě se kniha jeví jako vhodná příručka zejména pro soudce, úředníky veřejné obžaloby, pro úřady a orgány služby bezpečnostní i pro studující práv, neboť podává spolehlivý a úplný text platných ustanovení trestního procesu podle přítomného stavu.

»Československý Kompas« vydal právě pod názvem »Kterak dlužno jezdití motorovými vozidly podle nařízení ze dne 28. dubna 1910, č. 81 ř. z., ze dne 30. června 1932, č. 107 sb. z. a n., jakož i podle rozhodnutí nejvyššího soudu« stručný a každému pochopitelný výklad jízdnic předpisů pro automobily a motocykly. Tento spisek z pera JUDra Vladimíra Mandla, advokáta v Plzni a docenta Vysokého učení technického v Praze, bude praktickým právníkům vítanou pomůckou potud, že obsahuje přehledně sestavená soudní rozhodnutí o tom, kterak dlužno jezdití v zatáčce, v uzavřených osadách, na oživených místech a pod. K výkladu předpisů připojen text obou nařízení o jízdě motorovými vozidly a vzorce žádostí, kteréž pro motoristy mohou přijíti v úvahu. Rozsah 52 stran, cena Kč 9.—.

Nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství v Praze II., Lützowova 35, vyšlo osmé přepracované a doplněné vydání »Sbírký příkladů knihovnic žádostí a usnesení«, kterou upravili Dr. J. V. Bohuslav, sen. prezident nejv. správního soudu v. v., a Antonín Hartmann, odborový přednost min. spravedlnosti. Podobně jako ve vydání předešlém jest vlastní sbírce vzorců předeslán nově zpracovaný systematický výklad předpisů práva knihovního. Nové vydání přihlíží ke všem předpisům vydaným až do poslední doby; tak ke katastrálnímu zákonu a prováděcímu nařízení k němu, pak k výnosům jeho se týkajícím, k novému konkursnímu a vyrovnacímu řádu, k zákonu o zásadách nesporného řízení, o soudních poplatcích a j. Také byla zařazena rozhodnutí nejvyššího soudu až do poslední doby, takže dílo poskytuje přehled o posledním stavu zákonodárství i judikatury. Ministerstvo spravedlnosti požádalo advokátní a notářské komory, aby doporučily svým členům, aby knihovní návrhy upravovaly podle těchto vzorců a přispěly tak k tomu, aby se vyřizování knihovnic žádostí u soudů zjednodušilo a urychlilo. Tím uleví se značně soudům, prospěje se reálnému úvěru, navrhovatelům usnadní se práce a znemožní se, aby pro formální nebo věcné vady návrhy byly zamítány. Usnesení ve vzorcích jsou tak stylisována, že mohou být doslovně opsána do knih; tím bude dosažena jednotná praxe, usnadněna práce listovním a předejde se omylům, které úpravou znění podle dřívějšího způsobu vyřizování se mohou sběhnouti. Vzorce jsou rozděleny takto: I. Vklad práva vlastnického. II. Vklad služebnosti a věcného břemene. III. Vklad práva zástavního. IV. Vklad práv nájemních. V. Převod zástavního práva (pohledávky). VI. Výmaz zástavního práva a jiných práv. VII. Záznamy. VIII. Poznámky. IX. Změna statkové podstaty odepisáním a pod. X. Změna jména a hranic katastrálního území. XI. Zápisy podle zákona o soustavné elektrisaci. XII. Zápisy